
DVE BIBLIOTEKE „TURISTIČKE ŠTAMPE“

Izdavačko preduzeće „Turistička štampa“, iz Beograda, pokrenulo je, u razmaku od nekoliko godina, dve biblioteke: Spomenici revolucije i Vodiči zavičajnih muzeja.

Biblioteka SPOMENICI REVOLUCIJE pokrenuta je s namerom da se predstave važnija mesta i spomenici iz narodnooslobodilačke borbe i socijalističke revolucije naroda i narodnosti Jugoslavije. Osnovna zamisao izdavača bila je da se uz istorijska objašnjenja pruže i praktične informacije turističkog karaktera. Zapravo, knjige treba da budu svojevrsni istorijsko-turistički vodiči, pisani popularno, namenjeni najširim slojevima stanovništva.

Prvi korak u ostvarivanju ove zamisli bilo je zajedničko izdanje „Turističke štampe“ i Nacionalnog parka Sutjeske (Tjentište). Objavljivanje vodiča *Sutjeska* (1976), naišlo je na dobar prijem, i u štampi i kod posetilaca — tiraž od 20.000 primeraka rasprodat je za dva do tri meseca.

Dobar prijem prve knjige iz ove Biblioteke ubrzao je dalji rad i 1977. izlaze iz štampe: *Nacionalni park Sutjeska* (drugo izdanje u 100.000 primeraka, autor Gojko Jokić), *Drvar — grad heroj* (autor G. Jokić, tiraž 100.000), *Spomen-park Kragujevački oktobar* (autor G. Jokić, tiraž 120.000), *Spomen-park Petrova gora* (autor Mr Mile Dakić, tiraž 20.000) i *Bihać — grad Prvog zasjedanja AVNOJ-a* (autor G. Jokić, tiraž 20.000).

Naredne, 1978. godine objavljeni su vodiči: *Nacionalni park Kozara* (Gojko Jokić, 100.000), *Spomenici revolucije Kosova* (autor prof. dr Ali Hadri, izdanje na srpskohrvatskom i albanskom

---

---

jeziku u tiražu od 50.000 primeraka), *Jajce — grad Drugog zasjedanja AVNOJ-a* (autor Dragan Ajder, tiraž 50.000 primeraka), i *Durmitorska partizanska republika* (G. Jokić, tiraž 20.000). Godine 1979. iz štampe izlaze: *Mrkonjić grad — grad Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a* (G. Jokić, 20.000 primeraka), *Memorijalni prostor Boško Buha — Jabuka* (Manjo Vukotić, 20.000), *Spomen-park Kraljevo* (autori Rade Jovetić i Miro Stamenović, 20.000) i *Neretva — Makljen* (Gojko Jokić, 50.000).

U kojoj je meri popunjena praznina za odgovarajućom vrstom literature vidi se iz činjenice da je 13 naslova, objavljenih u ukupnom tiražu od 710.000 primeraka, u najvećoj meri već rasprodato i da se pripremaju nova izdanja.

Sem pomenutih naslova, u završnoj fazi su pripreme za objavljivanje vodiča Kumrovca i Užičke republike, a u toku je i priprema tekstova za knjige: Kočevski Rog (Baza 20), Kolašin, Bela Crkva, Kruševo, Jasenovac, Spomenici revolucije Vojvodine, Beograd — grad heroj, Fočanski period NOB, Bolnica Franja Cerčno, Podgora, Ljubljana — grad heroj, Cetinje — grad heroj, Novi Sad — grad heroj, Prilep — grad heroj, Slobodište Kruševac, itd.

Cilj izdavača je da u što kraćem roku u ovoj biblioteci izda 40 naslova, posle čega bi usledio rad na jedinstvenom turističkom vodiču koji bi obuhvatio sve spomenike revolucije u Jugoslaviji.

Biblioteka VODIČI ZAVIČAJNIH MUZEJA pokrenuta je 1979. godine. Osnovna koncepcija biblioteke je da na jasan i sažet način predstavi istorijske i umetničke vrednosti naših muzeja, s tim što je tekst praćen ilustracijama ekspozata. Jednom rečju, publikacije iz ove biblioteke treba da posluže kao vodič kroz muzej i njegove zbirke, ali daje i osnovne podatke o gradu — sedištu muzeja, kao i o njegovoj okolini, a ukratko predstavlja i zavičajne zbirke sa teritorije regiona.

Prva objavljena publikacija iz ove biblioteke je Narodni muzej Šabac, Vodič. Izdavači su „Turistička štampa“ iz Beograda i Narodni muzej iz Šapca. Vodič je objavljen 1979. godine, u tiražu od 5.000 primeraka. Autori teksta su Milan Jevtić i Milivoj Vasiljević, a fotografija Dragoslav Elezović.

Na dve uvodne stranice daju se osnovni podaci o Šapcu; demografski, privredni, obrazovni i kulturni, zatim kratak istorijat nastanka muzeja i informativno-turistička obaveštenja. Sledi plan Muzeja i tekst koji kroz zbirke prikazuje muzejske fondove i istoriju ovog grada i Podrinja. Danas Muzej ima sledeća odeljenja: arheološko, istorijsko, etnografsko, odeljenje NOR-a, prirod-

---

njačko, galeriju slika i dokumentaciju. Na kraju vodiča ukratko su prikazane i zavičajne muzejske zbirke u Koceljevi i Vladimircima, Etno-park u Sovljaku, školska muzejska zbirka u Prnjavoru, kao i spomen soba kasarne „Mačvanski partizanski odred”. Opisi muzeja i zbirki praćeni su i podacima o radnom vremenu muzeja i načinu ugovaranja grupnih poseta.

I tekst i oprema Vodića u potpunosti odgovaraju nameni. Sudeći prema prvom objavljenom vodiću, iz ove Biblioteke, može se reći da je upotpunjena jedna velika praznina za dobrom, jevtinom i popularno pisanom literaturom za kojom se u našoj Republici odavno oseća potreba. U pripremi su i izdanja o narodnim muzejima u: Zaječaru, Požarevcu, Leskovcu, Novom Pazaru i vodič Vojnog muzeja u Beogradu.

Bilo bi dobro kada bi izdavači razmislili i o objavljivanju vodiča na jednom ili više stranih jezika jer bi to bio način za upoznavanje još šire javnosti s istorijskim i umetničkim vrednostima naše Republike. S obzirom na izdavača, „Turističku štampu”, verujemo da bi se njemu takav poduhvat isplatio, a da ne pominjemo društveno-kulturni efekat.